

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Харківської
державної академії культури
Протокол № 10 від 21.03.2025 р.
Голова Вченої ради

_____ Василь ШЕЙКО

Введено в дію наказом № 65 від 24.03.2025 р.
В.о. ректора

_____ Наталія РЯБУХА



ПОЛОЖЕННЯ

**про підготовче відділення для іноземних громадян центру міжнародної
освіти і співробітництва Харківської державної академії культури
(зі змінами)**

Харків 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає особливості організації роботи Підготовчого відділення для іноземних громадян (далі – Підготовче відділення) у Харківській державній академії культури (далі – Академія), яке є структурним підрозділом центру міжнародної освіти і співробітництва (далі - Центр) Харківської державної академії культури.

1.2. Дія цього Положення не поширюється на іноземців, які постійно проживають на території України на законних підставах і мають право вступу до закладів освіти на умовах, визначених законодавством, а також біженців та осіб, які потребують додаткового захисту.

1.3. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», «Про встановлення додаткових правових та соціальних гарантій для громадян Республіки Польща, які перебувають на території України», постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 року № 729 «Питання здобуття вищої освіти деякими категоріями осіб», Порядком організації прийому до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти України та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства з використанням Єдиної міжвідомчої інформаційної системи України для іноземців та осіб без громадянства, які бажають навчатися у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 28 червня 2024 р. № 758, наказом Міністерства освіти і науки України від 01 листопада 2013 року № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 листопада 2013 року за № 2004/24536, наказом Міністерства освіти і науки України від 02 грудня 2019 року № 1498 «Про затвердження Порядку встановлення квот для здобуття вищої освіти іноземцями та особами без громадянства в межах обсягів державного замовлення відповідно до міжнародних договорів України», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 153/34436, Статуту Харківської державної академії культури.

1.4. Навчання іноземців на Підготовчому відділенні для іноземних громадян (з вивчення державної мови та/або мови навчання) триває не більше двох років та здійснюється за денною формою здобуття освіти. Зарахування іноземців на підготовче відділення для іноземних громадян (з вивчення державної мови та/або мови навчання) здійснюється за умови наявності у них попередньо здобутого підтвердженого відповідним документом ступеня (рівня) освіти, необхідного для здобуття відповідного рівня освіти, підготовка за яким здійснюється у Харківській державній академії культури. За результатами навчання видається свідоцтво встановленого зразка про закінчення підготовчого відділення для іноземних громадян. Обов'язковою умовою отримання зазначеного свідоцтва є складання іспиту на рівень володіння державною мовою/ мовою навчання та отримання результату не нижче, ніж початковий рівень другого ступеня (A2).

1.5. Підготовче відділення підпорядковується безпосередньо завідувачу центру міжнародної освіти і співробітництва.

1.6. У своїй діяльності Підготовче відділення співпрацює з факультетами, кафедрами, центрами, відділами та іншими структурними підрозділами Академії. У діяльності Відділення можуть брати участь викладачі та працівники Академії, а також працівники інших установ, підприємств і організацій відповідно до чинного законодавства України.

1.7. Підготовче відділення створюється, реорганізується та ліквідується наказом ректора за погодженням із вченою радою Академії.

2. ЗАВДАННЯ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ

Відповідно до мети діяльності завданнями Підготовчого відділення є:

2.1. Участь у формуванні системи та концепції набору іноземних громадян на навчання в Академії.

2.2. Забезпечення та організація підготовки іноземців до вступу у заклади вищої освіти України.

2.3. Забезпечення та організація мовної підготовки іноземців, які навчаються в Академії.

2.4. Організація адаптації та інтеграції іноземців в українське суспільство.

2.5. Здійснення профорієнтаційної та рекламно-агітаційної роботи.

2.6. Разом з навчальним відділом Академії планування змісту навчання, видів занять, форм контролю згідно з програмами навчальних дисциплін, винесених на вступні іспити для іноземців, залучення до науково-педагогічної діяльності на Підготовчому відділенні викладачів провідних кафедр Академії, які мають фахову освіту і досвід педагогічної діяльності та розподіл між кафедрами навчального навантаження Підготовчого відділення.

3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ

3.1. Відповідно до покладених завдань Підготовче відділення має право:

3.1.1. Одержувати для ознайомлення, використання в роботі законодавчі та інші нормативні документи з питань міжнародної діяльності й освіти, що надходять до Академії.

3.1.2. Одержувати від структурних підрозділів Академії документи, довідки, інші матеріали, консультації, необхідні для виконання покладених на Підготовче відділення завдань.

3.1.3. Брати участь у розробці проєктів службових документів, що пов'язані з наданням освітніх послуг іноземцям.

3.1.4. Брати участь у розробці й адаптації навчальних програм, планів, методичних матеріалів та навчальних посібників для іноземців, які навчаються за основними спеціальностями, в аспірантурі, докторантурі.

3.1.5. Залучати науково-педагогічний склад Академії до розробки навчальних програм, планів, науково-методичних матеріалів, адаптованих для іноземців та осіб без громадянства, які проходять підготовку до вступу до закладів вищої освіти України.

3.1.6. Упроваджувати нові форми навчання та вдосконалювати навчальні програми Підготовчого відділення.

3.1.7. Підвищувати вимоги та вдосконалювати контроль за роботою викладачів, які залучені до освітнього процесу на Підготовчому відділенні.

3.1.8. Формувати навчальні групи та розклад занять на Підготовчому відділенні;

3.2. До обов'язків Підготовчого відділення входить:

3.2.1. Участь в організації міжнародних конференцій, наукових семінарів, круглих столів та інших подібних заходів.

3.2.2. Розробка навчальних програм, планів мовної підготовки іноземців.

3.2.3. Інформування Центру щодо успішності іноземців, які навчаються на підготовчому відділенні.

3.2.4. Надання методичних рекомендацій щодо наукової й виховної роботи з іноземцями.

3.2.5. Подання звітної інформації керівництву Центру щодо діяльності Підготовчого відділення.

4. СТРУКТУРА ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

4.1. Підготовче відділення очолює завідувач, який призначається на посаду ректором Академії. Завідувач здійснює безпосереднє керівництво діяльністю Підготовчого відділення та є відповідальним за виконання покладених на Підготовче відділення завдань.

4.2. Завідувач Підготовчого відділення:

4.2.1. Здійснює керівництво роботою Підготовчого відділення.

4.2.2. Забезпечує здійснення освітнього процесу з іноземцями та особами без громадянства, які проходять підготовку до навчання у закладах вищої освіти.

4.2.3. Розробляє та затверджує у встановленому порядку навчальні плани, робочі навчальні програми, силабуси навчальних дисциплін Підготовчого відділення.

4.2.4. Забезпечує виконання навчальних планів і програм Підготовчого відділення.

4.2.5. Здійснює контроль за освітнім процесом, виконанням розкладу всіх видів занять на Підготовчому відділенні.

4.2.6. Роз'яснює іноземцям та особам без громадянства, які прибули до Академії на навчання, правила перебування та реєстрації в Україні.

4.2.7. Подає на розгляд проекти внутрішніх нормативних актів щодо організації і вдосконалення освітнього процесу іноземних громадян та осіб без громадянства.

4.2.8. Уживає заходи щодо розповсюдження інформації про освітні послуги, які надає Академія іноземним громадянам та особам без громадянства.

4.2.9. Подає пропозиції щодо формування системи набору іноземних громадян та осіб без громадянства на навчання в Академії.

4.2.10. Бере участь у підготовці матеріалів до проведення ліцензування, атестації, акредитації навчання іноземних громадян та осіб без громадянства в Академії.

4.2.11. Готує документи для проведення процедури легалізації (проставленні апостилю) документів про освіту, виданих Академією, та процедури визнання іноземних документів про освіту.

4.2.12. Відповідає за своєчасне подання до уповноваженого державного органу документів для законного перебування на території України іноземців та осіб без громадянства з метою навчання.

4.2.13. Бере участь у нарадах та семінарах щодо навчання і перебування іноземних громадян та осіб без громадянства на території України з метою навчання (за необхідності).

4.2.14. Постійно підтримує ділові стосунки з представниками установ, організацій, навчальних закладів України та іноземних держав у галузі надання освітніх послуг іноземцям і особам без громадянства.

4.2.15. Здійснює контроль, організацію й бере участь у проведенні виховної роботи з іноземними громадянами та особами без громадянства, які навчаються на Підготовчому відділенні.

4.2.16. Бере участь у розробці та підготовці навчальних посібників і методичних розробок для іноземців та осіб без громадянства.

4.2.17. Створює умови для нормальної роботи і підвищення кваліфікації задіяних у реалізації освітнього процесу на Підготовчому відділенні працівників.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАБОРУ НА ПІДГОТОВЧЕ ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

5.1. Набір іноземців у на Підготовче відділення здійснюється відповідно до «Положення про набір та навчання іноземців та осіб без громадянства в Харківській державній академії культури» з використанням Єдиної міжвідомчої інформаційної системи України для іноземців та осіб без громадянства, які бажають навчатися у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти України (далі - Єдина система).

5.2. Для прийому на навчання на підготовче відділення для іноземців Харківської державної академії культури іноземець створює в Єдиній системі електронний кабінет користувача (далі - електронний кабінет), в якому подає до Харківської державної академії культури в електронній формі заяву для формування електронного запрошення відповідно до «Положення про набір та навчання іноземців та осіб без громадянства в Харківській державній академії культури».

5.3. Періоди навчання іноземців на Підготовчому відділенні визначаються окремим наказом Академії з урахуванням тривалості освітнього процесу на Підготовчому відділенні та включають в себе також строк, необхідний для виконання процедур вступної кампанії та оформлення документів, що дають право перебування на території України протягом навчання, для прийому на навчання на наступний рівень освіти та (або) здійснення офіційного засвідчення отриманих після завершення навчання документів.

Наказ про зарахування іноземця до Академії про навчання на Підготовчому відділенні видається ректором Академії.

Інформація щодо наказу про зарахування до Академії на навчання на Підготовчому відділенні іноземців (зокрема, дата, номер наказу, період навчання) передається програмними засобами з Єдиної державної електронної бази з питань освіти до Єдиної системи.

Інформація, що міститься в наказах Академії щодо зарахування, відрахування іноземців та в наказах про встановлення періоду здобуття освіти для іноземних слухачів Підготовчого відділення, яка міститься в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, використовується для інформування територіальних органів чи підрозділів ДМС, зокрема з метою оформлення іноземцю посвідки на тимчасове проживання.

5.4. Після зарахування до Академії на Підготовче відділення іноземець особисто в установленому порядку подає заяву про оформлення посвідки на тимчасове проживання та визначені законодавчими і нормативно-правовими актами документи до територіальних органів чи підрозділів ДМС.

ДМС перевіряє інформацію про іноземця, зокрема періоди його навчання, та отримує інформацію щодо наказів про зарахування, відрахування, переведення на навчання до Академії та періоди навчання іноземців з Єдиної державної електронної бази з питань освіти та Єдиної системи.

ДМС передає інформацію про стан оформлення посвідки до Єдиної державної електронної бази з питань освіти та Єдиної системи. Іноземець отримує інформацію про статус оформлення посвідки на тимчасове проживання або про відмову в її оформленні в своєму електронному кабінеті.

5.5. Прийом іноземців на навчання до Академії на Підготовчому відділенні може проводитись очно та/або дистанційно. Набір іноземців на навчання здійснюється з використанням Єдиної системи.

Строк дії електронного запрошення на навчання, виданого засобами Єдиної системи, становить не більше шести місяців з дня накладення на нього електронної кваліфікованої печатки Академії або кваліфікованого електронного підпису уповноваженої особи Академії.

Брати участь у дистанційному прийомі можуть іноземці, які отримали електронне запрошення на навчання, а також здійснили процедуру легалізації документів про освіту в країні їх видачі: здійснили легалізацію в Міністерстві закордонних справ країни, яка видала документ про освіту; здійснили легалізацію в консульському відділі дипломатичної установи України за кордоном (консульська легалізація або апостиль).

Для організації дистанційного набору іноземців на навчання на Підготовчому відділенні, Академія проводить ідентифікацію особи та співбесіду з іноземцем у дистанційному форматі із забезпеченням їх відеозапису (в тому числі з екрану пристрою вступника).

5.6. Під час очного вступу до Академії іноземець особисто подає до Центру міжнародної освіти і співробітництва Академії заяву у паперовій формі.

До заяви іноземець додає:

- 1) документ (оригінал та його копію) про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ;
- 2) додаток (оригінал та його копію) до документа про раніше здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень), на основі якого здійснюється вступ (за наявності);
- 3) академічну довідку, видану іноземним/українським закладом вищої освіти (за необхідності);
- 4) оригінал та копію документа, в якому міститься інформація про зміст освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової, наукової) програми за попереднім ступенем (рівнем) вищої освіти із зазначенням отриманих кредитів (годин), тривалості навчання та успішності з навчальних дисциплін – при вступі для здобуття ступеня магістра, доктора філософії/доктора мистецтва після закінчення Підготовчого відділення;
- 5) копію паспортного документа іноземця або документа, що посвідчує особу без громадянства;
- 6) згоду на обробку персональних даних;
- 7) поліс медичного страхування щодо надання екстреної медичної допомоги, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України;
- 8) 8 фотокарток розміром 30 x 40 мм, 6 фотокарток розміром 35x45;

Документи, зазначені у підпунктах 1-5 цього пункту, мають бути перекладені українською мовою.

Документи, зазначені у підпунктах 1-4 цього пункту, мають бути засвідчені в країні їх видачі у спосіб, який офіційно застосовується в зазначеній країні для такого засвідчення (консульська легалізація, у тому числі легалізація відповідною закордонною установою України, або проставлення апостиля для країн - учасниць Конвенції, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів), крім документів, виданих в Україні.

Заява та документи, зазначені в цьому пункті, зберігаються в особовій справі вступників/студентів.

У разі дистанційного вступу іноземець надсилає засобами поштового зв'язку до Академії легалізовані або нотаріально завірені копії документів про попередню освіту.

При першому перетині державного кордону України та після прибуття до Академії іноземець передає оригінали документів особисто.

5.7. Іноземці зараховуються на навчання до Академії на підставі договорів, укладених між Академією та іноземцем, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України або загальнодержавними програмами.

5.8. Оплата освітніх послуг, що надаються іноземцям, здійснюється за рахунок їх власних коштів або інших не заборонених законодавством України джерел, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згідно з тарифами, встановленими Академією з урахуванням вимог чинного законодавства.

5.9. Академія забезпечує своєчасне подання документів до територіальних органів чи підрозділів Державної міграційної служби України для оформлення в установленому законодавством порядку зарахованим на навчання іноземцям посвідок на тимчасове проживання на період навчання.

5.10. Про іноземців, яких відраховано з Академії відповідно до пунктів 2-6, частини першої, статті 46 Закону України «Про вищу освіту», а також про іноземців, які без поважних причин припинили навчання або зникли з місця проживання, Академія протягом 10 днів зобов'язана повідомити територіальний орган чи підрозділ Державної міграційної служби України за місцем проживання іноземця.

6. НАВЧАННЯ НА ПІДГОТОВЧОМУ ВІДДІЛЕННІ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

6.1. Навчання іноземців на Підготовчому відділенні здійснюється за денною формою згідно з навчальними планами та програмами, розробленими в Академії.

6.2. Іноземні слухачі підготовчого відділення вивчають мову та інші предмети за обраними спеціальностями згідно із затвердженими навчальними планами.

6.3. Навчання на підготовчому відділенні здійснюється згідно з цим Положенням та організаційно-методичними вказівками про навчання.

6.4. Навчальні групи слухачів підготовчого відділення для іноземців формуються у складі 6-15 осіб. Тривалість навчального дня – до 6-ти годин, на самостійне виконання завдань передбачено 2 години.

6.5. У позанавчальний час передбачено консультації викладачів, екскурсії до історико-культурних центрів, відвідування виставок та інших культурно-масових заходів, проведення соціокультурних та виховних заходів, які організовує Центр міжнародної освіти і співробітництва та студентська рада Академії.

6.6. За результатами навчання на підготовчому відділенні для іноземних громадян видається свідоцтво встановленого зразка. Обов'язковою умовою отримання зазначеного свідоцтва є складання іспиту на рівень володіння державною мовою/ мовою навчання та отримання результату не нижче, ніж початковий рівень другого ступеня (A2).

6.7. Після завершення підготовчого відділення Академії абітурієнти-іноземці вступають до Академії за результатами вступних іспитів для іноземців на акредитовані спеціальності в межах ліцензійного обсягу.

7. ВАРТІСТЬ НАВЧАННЯ НА ПІДГОТОВЧОМУ ВІДДІЛЕННІ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

7.1. Іноземці навчаються на Підготовчому відділенні на компенсаційних засадах, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, державними програмами, договорами міжнародного співробітництва закладів освіти.

7.2. Вартість навчання іноземця на Підготовчому відділенні встановлюється на весь термін навчання і визначається з розміру оплати за навчання у рік прийому на навчання.

7.3. Зарахованим на навчання на Підготовче відділення іноземцям, які потребують проживання у гуртожитку, вартість проживання встановлюється щорічно згідно з кошторисом за умови наявних місць.

7.4. У випадку, коли іноземець проживає не в гуртожитку, він надає документ про підтвердження проживання за обраною адресою до Центру міжнародної освіти і співробітництва.

7.5. При прийомі на навчання іноземцем вноситься оплата за навчання відповідно до умов договору (контракту) та наказу ректора Академії про затвердження розміру оплати за освітні послуги на Підготовчому відділенні.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення затверджується рішенням вченої ради, вводиться в дію наказом ректора Академії.

8.2. Зміни до Положення вносяться й затверджуються вченою радою Академії та вводяться в дію наказом ректора Академії.